

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію Антонюка-Кисіля Володимира Миколайовича «Мультидисциплінарний підхід до вибору методу хірургічної корекції і попередження венозних ускладнень при поєднаному первинному прогресуючому варикозному розширенні вен нижніх кінцівок, промежини, пахового каналу та зовнішніх статевих органів у вагітних», поданої у спеціалізовану вчену раду Д 05.601.01 у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І.Пирогова МОЗ України на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук зі спеціальності 14.01.03 – хірургія

Актуальність обраної теми дисертації. Первинне варикозне розширення вен нижніх кінцівок, промежини, пахвинного каналу та статевих органів у вагітних часто ускладнює перебіг вагітності, пологів і післяпологового періоду – зростає частота раннього токсикозу і гестозу, хронічної гіпоксії плоду, патології пуповини, несвоєчасного відходження навколоплідних вод, слабкості пологової діяльності, акушерських кровотеч, післяродового ендометриту.

Гормональні зміни та фізіологічний перерозподіл крові в органах малого тазу під час вагітності є основними причинами розвитку варикозного розширення вен. Вагітні жінки з цією патологією формують групу високого ризику розвитку тромботичних і тромбоемболічних ускладнень, що можуть закінчитися летальним наслідком. Непроліковане варикозне розширення вен тазу надалі є основною причиною хронічного тазового болю, що вкрай складно піддається медикаментозній терапії.

Понад 50 % жінок відмічає виражене прогресування варикозного розширення вен нижніх кінцівок відповідно до збільшенням терміну вагітності та кількості повторних вагітностей: ризик розвитку цієї патології у жінок з одними пологами в анамнезі та жінок, які мали двоє і більше пологів, складає 1,2 і 2,8 у порівнянні із ризиком у вагітних вперше.

Саме й розв'язанню цієї актуальної проблеми, присвячена дана робота.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є фрагментом планової науково-дослідної роботи кафедри хірургії факультету післядипломної освіти Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України «Розробка нових відкритих (міні-доступ) і лапароскопічних операційних втручань при лікуванні захворювань органів черевної порожнини на принципах мультимодальної програми «fast track surgery» (№ держреєстрації 0119u002805).

Новизна дослідження та отриманих результатів. У дисертаційній роботі створений новий напрямок хірургічного лікування варикозного розширення вен нижніх кінцівок, промежини, пахвинного каналу та зовнішніх статевих органів у вагітних. Здобувач обґрунтував заходи для проведення безпечного для матері та плоду операційного втручання з метою ліквідації варикозного розширення вен, довів переваги та безпечність превентивної планової операції, запропонував удосконалені варіанти гемодинамічних операцій типу CHIVA та ASVAL у вагітних жінок.

Здобувач на основі клініко-сонографічних даних сформулював показання до операційного лікування варикозного розширення вен у вагітних жінок з врахуванням патологічних рефлюксів, вперше отримав нові наукові дані щодо сучасної структури, характеру і нозологічних особливостей перебігу цієї патології у вагітних жінок, що дозволило переоцінити підходи до їхнього комплексного лікування

У своїй роботі здобувачу вдалося систематизувати й статистично обґрунтувати ряд наукових положень, які фактично формують новий напрямок у хірургії венозного розширення вен у вагітних жінок.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Здобувач удосконалив чинні та напрацьовано нові тактичні та методичні схеми лікування варикозного розширення вен нижніх кінцівок, промежини,

пахвинного каналу та статевих органів у вагітних жінок. Основні положення роботи дозволили обґрунтувати доцільність та ефективність напрацьованого комплексу нових і удосконалених технологій оперативного лікування таких пацієнток. Основні положення дисертації успішно апробовано у ряді лікувальних закладів.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Зміст роботи. Дисертаційна робота ґрунтується на результатах аналізу та хірургічного лікування 2459 вагітних жінок, у яких було діагностовано різні форми варикозного розширення вен. Робота побудована за рекомендованою схемою, містить вступ, огляд літератури, шість розділів власних досліджень, аналіз і узагальнення отриманих результатів, висновки, рекомендації щодо наукового і практичного використання здобутих результатів, перелік джерел та додатки.

Мета дослідження сформульована здобувачем чітко, завдання адекватні та дозволяють її досягнути. Огляд літератури викладений ретельно. На підставі проаналізованих даних здобувач вказує, що на сьогодні не існує чітко сформульованих підходів щодо лікувальної тактики у вагітних жінок з варикозним розширенням вен.

У ході роботи здобувач аналізує взаємозв'язок між фізіологічними венозними анастомозами лонної ділянки та малого таза та розвитком варикозного розширення вен певної ділянки. На підставі аналізу ультразвукового моніторингу кровоплину в артеріях системи «матиплацента-плід», кардіотокографії та оцінки біофізичного профілю плоду здобувач вказує, що після проведення планового операційного втручання з приводу варикозного розширення в басейні сафенних і несафенних вен та впродовж вагітності не було встановлено вірогідної різниці показників в порівнянні з групою непрооперованих вагітних, що свідчить про безпечність планового хірургічного лікування.

У четвертому розділі здобувач розглянув клінічну та ультразвукову характеристику первинного варикозного розширення басейну сафенних і несафенних вен під час вагітності. Ступінь вираженості клінічних проявів патології вен в басейні несафенних вен залежав від діаметра варикозного вузла, що локалізувався в пахвинному каналі, діаметру вен, що його формують та діаметру вен, які поширювалися на зовнішні статеві органи і нижні кінцівки. Здобувач встановив, що динаміка збільшення діаметра вен залежала від триместру вагітності та кількості вагітностей. Варикозно розширені вени різних венозних басейнів (великої підшкірної вени, системи парієтальних і вісцеральних гілок внутрішньої клубової вени), що локалізувалися в тілі статевих губ анастомозували між собою та з гілками однойменних басейнів з протилежних сторін. Щодо сафенних вен, то здобувач наголошує на важливості неспроможності супрасафенного клапану в загальній стегновій вені та інфрасафенного клапану у стегновій вені, що спричиняє варикозну трансформацію гілок проксимальної ділянки великої підшкірної вени.

У п'ятому розділі розглянуті проблемні питання хірургічного лікування первинного хронічного захворювання вен під час вагітності. Здобувач подає мультидисциплінарну програму хірургічного лікування, де викладає умови, при яких можливе операційне втручання з нетривалим перебуванням пацієнтки в стаціонарі, основні чинники виконання безпечної та ефективної операції та вимоги до ведення передопераційного та післяопераційного періоду.

Шостий розділ присвячений варіантам хірургічного лікування первинного варикозного розширення вен у вагітних жінок. Здобувач пропонує п'ять варіантів інтраопераційної тактики, які залежать від локалізації та басейну варикозного розширення вен: перев'язування вен у межах пахвинного каналу, перев'язування вен в ділянці поверхневого пахвинного кільця, високе перев'язування проксимального відділу великої

підшкірної вени і її гілок у зоні сафенофеморального співустя, методику CHIVA та ASVAL та одночасне виконання кількох попередніх варіантів.

У цьому розділі здобувачем проведена оцінка якості життя пацієнток після проведення хірургічного лікування первинного прогресувального захворювання вен нижніх кінцівок, промежини, пахвинного каналу, зовнішніх статевих органів. Вже через один тиждень після проведеного операційного втручання результати анкетування показали вірогідне покращення якості життя, особливо – в категорії болю.

Восьмий розділ присвячений аналізу отриманих результатів викладений добре, з елементами дискусії. В ньому присутнє узагальнене викладення тактичних і методичних підходів до механізмів розвитку та комплексного хірургічного лікування первинного варикозного розширення вен у вагітних жінок.

Висновки сформульовані чітко, із викладенням статистичного аналізу, відповідають завданням і дозволили досягнути поставленої мети. Вони підтверджують наукову новизну і практичну вагомість дисертаційної роботи. Практичні рекомендації сприймаються легко, викладені чітко.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті. Загалом, за темою дисертаційного дослідження опубліковано 41 наукову працю, з них 15 статей у фахових виданнях України, 6 – в іноземних періодичних виданнях. Отримані результати захищені патентами України на корисну модель. Результати власних досліджень у повному обсязі оприлюднені у виступах на українських та міжнародних конференціях і форумах.

Недоліки дисертації та автореферату, щодо їх змісту та оформлення. За ходом роботи нами були відмічені певні невдалі стилістичні неточності. При викладенні матеріалу в деяких місцях прізвища іноземних авторів викладені не в оригіналі, а українською транскрипцією.

У ході рецензії дисертаційної роботи до здобувача виникло ряд

питань:

1. На Вашу думку, чи доцільно проводити планове операційне втручання у пацієток, в яких спостерігається анемія вагітних? Чи були особливості в передопераційній підготовці та веденні післяопераційного періоду?

2. Яке Ваше відношення до застосування у вагітних інших методів корекції венозного кровоплину: склеротерапії чи лазерної абляції?

3. Як часто серед пролікованих пацієток зустрічалися тромбози та флебіти варикозно розширених вен статевих органів і промежини? Яку лікувальну тактику рекомендуєте обирати у таких вагітних жінок?

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження у практиці. Результати дисертаційної роботи можуть бути впроваджені у роботу лікувальних закладів, що надають хірургічну допомогу населенню. Згідно з актами впровадження, добрі результати запропонованої здобувачем тактики лікування цієї патології, підтверджені спеціалістами обласних перинатальних центрів м. Рівне, м. Тернопіль, м. Житомир.

Відповідність дисертації, встановленим вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора медичних наук. Дисертаційна робота Володимира Миколайовича Антонюка-Кисіля на тему «Мультидисциплінарний підхід до вибору методу хірургічної корекції і попередження венозних ускладнень при поєднаному первинному прогресуючому варикозному розширенні вен нижніх кінцівок, промежини, пахового каналу та зовнішніх статевих органів у вагітних», виконана під консультуванням Заслуженого діяча науки і техніки України д.мед.н., професора Ігоря Яковича Дзюбановського і подана у спеціалізовану вчену раду Д 05.601.01 у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І.Пирогова МОЗ України на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук зі спеціальності 14.01.03 – хірургія, є завершеною,

самостійною, виконаною на сучасному науково-методичному рівні науково-дослідною працею. У роботі вдалося розв'язати актуальну проблему діагностики та комплексного хірургічного лікування первинного варикозного розширення вен у вагітних жінок. За актуальністю теми, обсягом досліджень, викладеним у роботі матеріалом, обґрунтованістю та об'єктивністю висновків, науковою новизною і практичним значенням, робота повністю відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р. (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015 р.), а Антонюк-Кисіль Володимир Миколайович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора медичних наук зі спеціальності 14.01.03 – хірургія.

Офіційний опонент:

Завідувач кафедри хірургії № 1

Івано-Франківського національного

медичного університету, д.мед.н., професор

ПІДПИС ЗАСІДНИЧУ
ЗАСТУПНИК РЕКТОРА (НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ КАДРІВ)
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
12* 04 2021 р.
Підпис
Прізвище

Відрук з архіву кафедри

14 квітня 2021 року

Вчений секретар